

Vernieuwing Duurzaamheidsbeleid

Resultaten participatie

Gemeente Mook en Middelaar

Resultaten participatie

Het opstellen van een nieuw duurzaamheidsbeleid voor de gemeente Mook en Middelaar is een proces geweest waarin uitgebreid geluisterd is naar de wensen van de inwoners. Het resultaat is een afweging van verschillende plannen die genoemd zijn. Sommige plannen zijn makkelijk over te nemen, andere plannen liggen wat lastiger.

In dit document staan per thema alle geopperde ideeën opgesomd. Daarachter staat met een smiley aangegeven wat we er mee gedaan hebben in het beleid en tot slot een uitleg daar over. Op deze manier willen we eerlijk en transparant zijn over de gemaakte keuzes en afwegingen.

☺ Dit plan hebben we in het beleid benoemd

😐 Dit plan hebben we in aangepaste vorm benoemd of niet benoemd, maar blijft op de radar

☹ Dit plan hebben we niet in het beleid benoemd

Elektriciteit

Nummer	Idee	☺ 😐 ☹	Toelichting
1	Alle nieuwbouw echt energieneutraal ipv BENG, inclusief elektrisch vervoer.	☹	Landelijk is de BENG-norm leidend. Daar conformeren we ons aan. Extra eisen kan de betaalbaarheid van woningen in gevaar brengen. Wel omarmen we initiatieven van ontwikkelaars die ambitieuzer zijn dan de BENG-norm.
2	Gebruik TNO-definitie voor energieneutraal.	☹	De TNO-definitie heeft het alleen over gebouwgebonden aspecten. Dat is te beperkt. Ook het verbruik van apparaten en andere energieverbruik zou hier onderdeel van uit moeten maken.
3	Energieopslag per woning/straat/wijk stimuleren en installeren.	😐	Energieopslag wordt zeker gestimuleerd. Wel wordt dit in combinatie met grootschalige opwek of in een energiegemeenschap onderzocht.
4	Zon op dak verplichten bij nieuwbouw, alles zelf opwekken.	😐	Het uitgangspunt is uiteindelijk energieneutrale woningen te hebben. De kans is groot dat dat door middel van zonnepanelen gerealiseerd kan worden, maar dat kan wellicht ook op andere manieren. We moedigen zonnepanelen (icm een groen dak) natuurlijk wel aan.
5	Inzetten op locaties waar weinig zonnepanelen zijn.	☺	Daar zetten we óók op in. Alle geschikte daken dienen te worden voorzien van zonnepanelen. We streven ernaar om inwoners hiertoe te bewegen.
6	Meer kleinere wokkelwindmolens per huishouden.	☹	Windwokkels zijn in onze gemeente maar beperkt functioneel vanwege de beperkte wind. De focus ligt daarom meer op zonnepanelen voor opwek op woningniveau.
7	Tijdig subsidie verwerven voor plaatsing zonnepanelen op woningen van corporaties.	☹	Dat is aan corporaties zelf. In onze gemeente liggen er al veel zonnepanelen op corporatiewoningen.
8	Financier het Energiecafé om structureel energiefixers in te zetten voor kleine energiebesparende maatregelen.	😐	Er is wel een doel om de samenwerking met het Energiecafé te intensiveren. Daarbij zijn energiefixers zeker interessant. Maar het gaat in principe om de functie, niet om de uitvoerder.
9	Handjes die huizen waar weinig panelen zijn adviseren en helpen.	☺	We adviseren iedereen die daar behoefte aan heeft, dus ook bij woningen waar weinig zonnepanelen aanwezig zijn.
10	Maak mensen bewust van hun verbruik.	☺	Energiebesparing is de eerste stap. Via een vernieuwd loket willen we bewustwording nog meer aan de orde stellen.

11	Bouw minimaal 50% rendabeler.	☹	De BENG-normen zijn leidend, daarnaast is het begrip “rendabeler” te breed
12	Energiebespaarwedstrijd organiseren. Prijs is een jaar lang energiefactuur.	😐	Energiebesparing kan op verschillende manieren onder de aandacht worden gebracht. Op zit moment zien we nog geen noodzaak voor een wedstrijd. Wellicht op een later moment wel.
13	Omgevingsvergunning aanpassen tbv 100% energieneutraal Molenhoek Zuid.	☹	Zie ook vraag 1.
14	Bonus/malus regeling toepassen bij opleggen WOZ-belasting bij toepassing energieopwekking.	😐	Momenteel is dat in de landelijke wetgeving nog niet mogelijk. We houden de mogelijkheden in de gaten.
15	Realiseer voorbeeld huizen qua laag energieverbruik. Sluipverbruik in kaart brengen met energiemeters op straat	☹	We hebben al inwoners die hun woning enorm verduurzaamd hebben en regelmatig openstellen. Qua sluipverbruik willen we iedereen graag helpen het terug te dingen, maar energiemeters op straat lijkt ons niet de juiste oplossing.
16	Afspraken maken met bedrijven voor concrete doelen per bedrijf, en die monitoren.	☺	Er komt een Green Deal met bedrijven waarin we afspraken maken rondom allerlei thema’s van duurzaamheid.
17	Verplichting zonnepanelen op bedrijfsdaken (vergunningverlening).	😐	Dit zal in de Green Deal aan bod komen en dit blijft dus maatwerk. Maar als dit mogelijk is, dan zal hierop gestuurd worden.
18	Bedrijfsdaken bij verbouwing versterken voor zonnepanelen.	😐	Zie vraag 16 en 17
19	Energiecoach voor bedrijven.	☺	We willen graag beter advies voor bedrijven.
20	Meer publieke laadpalen aanleggen.	☺	Dit is onderdeel van een aanbesteding met meerdere gemeenten. Gezien de ontwikkelingen is het aannemelijk dat er meer laadpalen zullen komen.
21	Vehicle-to-grid verplichten. Auto als batterij voor woning.	😐	Er zijn maar weinig auto’s die dit kunnen. Dit wordt in de advisering wel meegenomen, maar niet actief op gestuurd.
22	Elektrische auto achter eigen meter (parkeren bij eigen woning).	☹	Hier wordt niet actief op gestuurd. Wel zal dit in adviezen genoemd worden.
23	Elektrische auto’s wettelijk verplichten.	☹	Dit is een landelijke bevoegdheid.
24	Elektrische deelauto’s stimuleren.	😐	We gaan mee in de ontwikkelingen. Mogelijkheden deelvervoer zullen worden onderzocht indien daar wensen voor zijn. Dat is tot nu toe niet gebleken.

25	Zonnepanelen op auto's.	☹	Dit is aan autofabrikanten.
26	Inzetten op treinen met accu en geen bovenleidingen.	☹	We ondersteunen de lobby voor elektrificering van het OV. Als gemeente hebben we beperkte mogelijkheden.
27	Maaslijn elektrificeren.	☺	Alhoewel we hier als gemeente geen invloed op hebben, is dit traject provinciaal wel gestart
28	Treinen op waterstof.	☹	Zie vraag 26. Ook is waterstof nog te weinig operationeel
29	Zonnepanelen boven parkeerplaatsen. BV: station, Plus, Plein plasmolen.	☺	Op natuurlijke momenten (bv herinrichting) onderzoeken we de mogelijkheden voor het plaatsen van zonnepanelen. Netcongestieproblematiek speelt hier ook een rol.
30	Alle lantaarnpalen uitvoeren met een zonnecel en batterij.	☹	We verduurzamen onze verlichting en energieverbruik in zijn geheel.
31	Project door gemeente voor grootschalige uitrol van zonnepanelen, zoals in gemeente Heumen.	😐	We willen graag dat opwekprojecten en goede komen aan de samenleving. Daarvoor zien we zeker een rol voor de gemeente weggelegd. Grootschalige opwek is echter nauwelijks mogelijk. De gemeenteraad heeft de wens uitgesproken om agrarische gronden te ontzien van zon- en windopwek.
32	Lokale (besparings)doelen stellen.	☺	In 2050 zijn we een duurzame gemeente. Daarvoor zal jaarlijks en stapje gezet moeten worden.
33	Continue communicatie en rapportage.	☺	We bekijken tweejaarlijks hoe we er voor staan en of er bijgestuurd dient te worden
34	Meer alternatieve opwekking bij sport en bewegen	☹	Hier is geen rol voor de gemeente weggelegd. Als ontwikkelaars van sportapparatuur daarmee ook willen opwekken, is dat aan de markt.
35	Structurele samenwerking tussen gemeente, Energiecafé, leverancier om zo meer conversie te bereiken.	☺	Dat doen we al en de intentie is om de samenwerking te verbeteren. Daarbij gaat het om de functie en niet per se om de leverancier.
36	Handhaven waar mogelijk.	😐	We zetten met name in op voorlichting. Handhavingscapaciteit is beperkt
37	Maak participatie van inwoners in project Wells Meer mogelijk.	😐	Dat is een optie. Aan de andere kant kan door de gemeente behaalde winst ook weer ten gunste van inwoners ingezet worden. Het proces loopt nog en er is nog geen besluit over genomen.
38	Maak afspraken met Enexis over plannen ter voorkoming congestie.	☺	Met Enexis is op regelmatige basis contact hierover.
39	Netwerk beheerders beboeten bij een te licht netwerk.	☹	Geen taak van de gemeente.
40	In totale opwekbehoefte rekening houden met toekomstige ontwikkelingen (elektrisch vervoer).	☺	Dit wordt onderzocht en er wordt periodiek overlegd met Enexis.

41	Inventariseer energiebehoefte in 2030.		Dat doen we en we overleggen met Enexis over de gevolgen hiervan.
42	Opslag verplicht stellen bij grootschalige opwekinstallaties.		Als gemeente verplichten we dat niet. Vanwege netcongestie is het momenteel wel de enige manier om iets te kunnen realiseren. Grootschalige opwek is echter nauwelijks mogelijk. De gemeenteraad heeft de wens uitgesproken om agrarische gronden te ontzien van zon- en windopwek.
43	Biomassa vergisten en koppelen aan een generator.		Via de RES zijn we al aangesloten bij dergelijke initiatieven
44	Hydrogeneratoren in de Maas.		De Maas blijkt hier niet geschikt voor.
45	12 volt netwerk naast een 230 volt netwerk		Een te groot project met te beperkte bewezen voorbeelden.
46	Lagere inkomens faciliteren met lage rente-leningen		Er zijn al 0%-leningen mogelijk via het Warmtefonds.
47	Start een gemeentelijk energiebedrijf/energiegemeenschap met kostprijs+ model Iedereen echt mee laten profiteren van de energietransitie		Het idee hierachter omarmen we. Maar er zijn ook andere mogelijkheden via bijvoorbeeld een coöperatie of energiegemeenschap. We onderzoeken de mogelijkheden Hierbij dienen we rekening te houden met de motie inzake grootschalige opwek op landbouwgronden.
48	Local for local -> verlaagt benodigde netcapaciteit		Zie vraag 47.
49	Maak alle daken onderdeel van energiegemeenschap.		Waar mogelijk wordt dit onderzocht

Warmte

Nummer	Idee	☺ 😐 ☹	Toelichting
1	Ga gebiedsgericht isoleren. Buren zien dat van elkaar en willen dan meedoen.	☺	Staat in de plannen, nadat we ervaring met ontzorging hebben opgedaan in het Nationaal Isolatie Programma voor de slechtste labels.
2	Geef inwoners de right to challenge bij isolatie/verduurzaming. Zo kan men zelf projecten starten en aandragen met hulp van gemeente.	☺	We maken ruimte voor inwoners die zelf aan de slag willen .
3	Zorg voor een intens ontzorgingsprogramma. Van eerste contact tot oplevering: alles ontzorgd door gemeente.	☺	Op dit moment worden de mogelijkheden onderzocht.
4	Zorg voor een goed kennisloket waar inwoners terecht kunnen.	☺	We willen ons loket uitbreiden naar een breder duurzaamheidsloket.
5	Wedstrijd: duurzaamste straat!	☹	Is niet helemaal eerlijk als we gebiedsgericht gaan isoleren. Daarom geen inzet vanuit de gemeente.
6	Groene straatnaambordjes voor straten waar volledig geïsoleerd is.	😐	Kan onderdeel uitmaken van communicatiestrategie
7	Verkoop panden is natuurlijk moment voor verduurzaming. Zet daar een plicht op.	😐	We sluiten zo veel mogelijk aan op natuurlijke momenten voor verduurzaming, maar dit verplichten is niet mogelijk.
8	Voer actief grondbeleid om als gemeente zelf de regie te kunnen voeren.	😐	Op het moment van gerichte kansen kan de gemeente overwegen een grondpositie te nemen.
9	Kom met energieadviseurs voor bedrijven. Zowel voor grote als voor kleine bedrijven. Zijn kunnen ook scholen en organisaties adviseren.	☺	Dat zullen we in het kader van de Green Deal voorstellen.
10	Bedrijven moeten periodiek rapporteren over verduurzaming	😐	Wordt meegenomen in de Green Deal.
11	Start een duurzaamheidsprijs voor organisaties en onderwijs.	☹	Zie vraag 5.

12	Reik gemeentelijke bordjes uit (duurzaamheidspredicaat).	☹	Zie vraag 5.
13	Gemeente moet gewoon aan de slag. Geen specifieke plannen, maar gewoon isoleren.	☹	De gemeente gaat zeker aan de slag, maar daarvoor worden wel plannen gemaakt. We willen maximaal bereik met de plannen, dus die dienen goed voorbereid te worden. Qua isolatie moeten we ook plannen maken omtrent faunabescherming.
14	Verbied terrasverwarmers (kan in terrasvergunning geregeld worden).	😐	Geen verbod, wel voorlichting en promotie van alternatieven.
15	Stimuleer alternatieven voor terrasverwarmers (gezamenlijk inkoop warmtekussens oid).	☺	Dit is onderdeel van de Green Deal. Zie ook vraag 14.
16	Meet de luchtvervuiling door stook op verschillende plekken.	☹	Momenteel geen aanleiding toe
17	Subsidie op verwijderen van rookafvoer.	😐	Geen subsidie, wel voorlichting
18	Verbod op overlast door stook opnemen in APV	☹	Er wordt ingezet op voorlichting over goed stoken en de alternatieven.
19	Warmte terugwinnen stimuleren, bv via doucheafvoer.	☹	Geen actieve inzet hierop om iets dergelijks te verplichten, maar we zullen initiatieven hiertoe zeker stimuleren.
20	Iedere woning verplicht een brievenbus aan de straat. Door een brievenbus in de deur verlies je veel warmte.	☹	Zie vraag 19.
21	Gemeente kan op een gegeven moment gebruik maken van de bevoegdheid om aardgas in bepaald gebied te stoppen. Dat moet wel 8 jaar van tevoren aangekondigd worden.	😐	Dat kan inderdaad, maar momenteel zijn daar nog geen plannen voor.

Klimaatadaptatie

Nummer	Idee	☺ 😐 ☹	Toelichting
1	Subsidies voor groene daken. Groene daken ook verplichten waar dit mogelijk is en hierbij letten op materialen	☺	We introduceren een subsidie voor klimaatadaptieve maatregelen. Een groen dak is hier onderdeel van.
2	Geluidseisen stellen, verbod op scoutingmuziek	😐	We volgen de landelijke eisen en normen. We onderzoeken wel de mogelijkheden om evenementen natuurvriendelijker te maken.
3	Opnemen regels rondom groen en bomen in wet- en regelgeving en dit inzetten bij nieuwe projecten. Veel groen in de wijk.	☺	In het beleid staat de eis om 30% van de ruimte bij nieuwe plannen de bestemming ‘groen’ te geven.
4	Grijswatercircuit eventueel verplichten	☹	Geen actieve inzet hierop, uiteraard stimuleren we dit soort initiatieven wel
5	Passieve klimaatadaptatie, ook het voorkomen van airco’s	☺	Dit is onderdeel van de Landelijke Maatlat Klimaatadaptatie. Deze volgen we zoveel mogelijk bij nieuwbouw.
6	Houtstookverbod om pelletkachels te voorkomen	☹	Houtstook kan niet verboden worden.
7	Water (gezamenlijk) afkoppelen en aanleggen rainbox om water op te slaan onder openbare ruimte. Hierbij ook de inwoners ontzorgen. Eventueel ook wateropslag onder stoepen. Waterberging bij nieuwbouw normaliseren en afkoppeling subsidiëren Verder slim omgaan met water en dus minder sproeien	😐	Er bestaat al een afkoppelsubsidie. Daarnaast bevatten diverse plekken al waterbergingen. Ook zal er worden ingezet op voorlichting m.b.t. watergebruik en subsidies voor klimaatadaptieve maatregelen. De afkoppelsubsidie zal hier in opgaan.
8	Meer bouwen van kleine woningen voor eenpersoonshuishoudens.	😐	We volgen de behoefte aan woningen. Daarvoor wordt tweejaarlijks een onderzoek gedaan naar de woonbehoefte.

9	Klimaatcoach instellen voor huiseigenaren. Evt. ook een klimaatadaptatie / biodiversiteitscoach voor bedrijven. Ook moet de gemeente ontzorgen en wijzigingen om aan regelgeving te voldoen subsidiëren		Klimaatadaptatie en biodiversiteit willen we onderdeel maken van het duurzaamheidsloket.
10	Minder straatparkeren door ondergrondse parkeergelegenheid bij nieuwbouw. Of een gezamenlijke garage voor de deelauto's		Ondergronds, of deels ondergronds parkeren kan bij nieuwbouw altijd een interessante oplossing zijn. De behoefte aan deelvervoer is nog klein, maar wordt in de gaten gehouden.
11	Deelauto's en elektrische scooters faciliteren naast de bus en trein, maar ook een lijnboot van Venlo naar Nijmegen		Zie vraag 10.
12	Eigen parkeernorm verlagen		Waar parkeerplaatsen niet veel gebruikt worden, zal worden gekeken naar de mogelijkheid tot vergroening
13	Parkeerplaatsen groen en duidelijker inrichten. Ook parkeerplaatsen bij de kade vergroenen en het station vergroenen		Bij herinrichting wordt gekeken hoe wegen en parkeerplaatsen zo ingericht kunnen worden, dat er meer ruimte voor vergroening is.
14	Voorwaarden stellen aan verharding oprit		We willen graag onderzoeken hoe we bij nieuwbouw de hoeveelheid verharding in tuinen kunnen normeren. Daarbij kijken we verder dan de oprit. Voor bestaande bouw ligt dat lastiger.
15	Normen / regels vaststellen voor bedrijventerreinen. Vooral eisen stellen aan bedrijven.		We gaan met bedrijven een Green Deal aan, om samen tot afspraken te komen.
16	Zonnepanelen verplicht stellen. Openbare parkeerplaatsen overkappen en voorzien van zonnepanelen		Zie elektriciteit 29.
17	Lichtvervuiling – licht alleen aangaan als nodig is – verlichtingsplan – richtlijn licht opstellen. Ook verlichting verminderen		Is meegenomen als onderdeel van een verduurzaming van de verlichting.
18	Alle bedrijven klimaatneutraal m.b.t. nieuwbouw en eisen strenger voor bestaande bouw strenger maken. Ook moeten bedrijven eigen energie op kunnen wekken.		Dit soort afspraken zullen (met inachtneming van de locatie) in de Green Deal met bedrijven worden opgenomen.
19	Niet meer denken in economische groei, maar klimaat vooropstellen.		Klimaat zal niet langer het ondergeschoven kindje zijn, maar gelijk staan aan andere thema's.
20	Parkeerplaatsen op bedrijfsterreinen groen aankleden en met zonnepanelen		Zie elektriciteit 29.

21	Voedselbossen aanleggen	☹	Voedselbossen zien we niet als specifieke taak voor de gemeente, wel een algemene aanpak voor vergroening en verbetering milieu. Initiatieven zijn uiteraard welkom.
22	Maatwerk leveren aan monumenten	☺	We onderzoeken hoe we welstandsregels kunnen aanpassen om verduurzaming makkelijker te maken.
23	Overleggen met de landbouwbedrijven over landschapsinvulling	😐	We ondersteunen landbouwbedrijven graag met een overgang naar circulaire landbouw. Gezien het beperkte aantal voeren we dit niet actief uit.
24	Herinrichting bedrijfsterrein stimuleren	😐	Dit ook als onderdeel van de Green Deal
25	Toerisme niet verder uitbreiden	☹	Toerisme kan ook verduurzamen. Daarmee kunnen duurzaamheid en groei van toerisme samengaan.
26	Bedrijven moeten een duurzaamheidslabel hebben. Bijv. breeam of GPR, concretere eisen en richtlijnen opstellen	😐	De Green Deal zal leidend zijn voor de afspraken met bedrijven
27	Ecowijken en communities stimuleren, met het oog op het cradle to cradle principe. Passief bouwen.	☺	We kijken of we binnen de Groene Metropool Regio bijvoorbeeld ook bij de Circulaire Regio aan zouden moeten sluiten. We gaan voor de bouwopgave echter geen extra eisen stellen om de bouw niet in gevaar te brengen.
28	Programma's van Steenbreek, IVN en Natuurmonumenten volgen.	😐	Dit wordt al wel gedaan. Ook wordt op eigen initiatief al veel vergroend.
29	CO2-neutraal worden. Klimaatmitigatie middels CO2-opslag. Inzetten op emissieloos worden. Hierbij ook de SDG-doelen volgen en dit monitoren en toetsen	☺	Op termijn CO2-neutraal worden is, conform landelijke doelstellingen, ook ons uitgangspunt.
30	Regeneratieve landbouw stimuleren en bij inwoners regeneratieve en voedzame tuinen stimuleren	😐	Geen actieve inzet, maar wel omarming van dit soort initiatieven
31	Monitor het NL-gebiedslabel	😐	We gaan met een puntensysteem voor natuurinclusief bouwen werken. Dat moet nog uitgewerkt worden
32	Educatie aan jongeren m.b.t. duurzaamheid	☺	Er zal in algemene zin worden ingezet op educatie en we bieden projecten op scholen aan.
33	Inheemse plant- en diersoorten beschermen en behouden	☺	onderdeel van beleid
34	Molenhoek-Zuid alsnog veel klimaatadaptiever / passief bouwen	☹	De plannen hieromtrent zijn al vastgesteld.

35	Alle inwoners de app Obsidentify laten gebruiken		Dat kunnen we uiteraard niet verplichten. Eventueel kan het op een later moment als hulpmiddel ingezet worden binnen de communicatie rondom biodiversiteit.
36	Het vergroenen van schoolpleinen. Ook projecten met schooltuinen (voorbeeldfunctie)		Hiervoor zijn plannen in het beleid genoemd.
37	Herstellen van bakenbomen		Als onderdeel van het groenonderhoud
38	Toepassen van een WOZ-korting		Bij landelijke ontwikkelingen zal dit verder worden onderzocht.
39	Beheren van groen door inwoners		De gemeente onderhoudt het groen, maar gaat hierover wel in gesprek met lokale grondeigenaren. Uiteraard zijn inwonersinitiatieven ook welkom.
40	Wedstrijden m.b.t. groeninvulling (groenste gemeente worden)		We zijn al een groene gemeente. We kunnen wel denken aan wedstrijden bij herinrichtingsprojecten.
41	Uitgebreide rapporten opstellen van resultaten klimaatadaptieve maatregelen		De behaalde resultaten zullen tweejaarlijks worden gerapporteerd.

Biodiversiteit

Nummer	Idee	☺ 😐 ☹	Toelichting
1	Regels opstellen voor het klimaatadaptief zijn van bestaande bewoning (nieuwe regelgeving voor een bepaald jaar), nieuwbouw en handhaving (groene daken, hoeveel bomen, evt. ook grote stukken als gemeente beheren). Ook voorwaarden stellen aan kapvergunning en streng handhaven op Bomenverordening	😐	Stimulering klimaatadaptieve maatregelen door middel van subsidie. Groene daken worden daarnaast waar mogelijk ook gestimuleerd. Tevens kijken we naar aanpassing/uitbreiding van het Bomenregister.
2	Regels opstellen voor parkeerplaatsen en bedrijfsterreinen	☺	Zie ook het onderdeel klimaatadaptatie. Dit zal onderdeel zijn van de Green Deal, alsook zullen de parkeerplaatsen bij een natuurlijk moment worden gecontroleerd op deze mogelijkheid.
3	Educatie verzorgen voor een biodiverse (en onderhoudsvrije) tuin. Het organiseren van een voorlichtingsavond voor burgers om je tuin biodivers te maken	☺	Educatie in algemene zin, inzet op een breder duurzaamheidsloket.
4	Nulmeting uitvoeren	😐	Mogelijk in combinatie met soortenmanagementplan.
5	Hittekaart opstellen	😐	Deze is er al, maar deze zal gebruikt worden in de gebiedsaanpak. De kaart moet over enkele jaren wel vernieuwd worden om de effecten duidelijk te maken.
6	Onderzoek doen naar een OZB-korting met differentiatie op energielabel	😐	Indien hieromtrent landelijke ontwikkelingen plaatsvinden, zal deze optie verder worden onderzocht. Zie ook het onderdeel klimaatadaptatie
7	Handhaven / herinvoeren Limburgs kwaliteitsmenu voor het gehele buitengebied	☺	Staat in het beleid.
8	Het introduceren van gemeenschappelijke voedseltuinen en voedselbossen en dit reguleren in het sociale domein. (met een brug naar Voedselbank/lage inkomens)	☹	Geen actieve inzet hierop, wel een algemene aanpak voor vergroening en verbetering milieu
9	Groene daken met zonnepanelen waterdoorlatend maken	☺	Opgenomen dat de combinatie van deze twee wenselijk is.

10	Al het openbare groen laten beheren door particulieren als uitgangspunt van het gemeentelijke beleid (adoptieplan)		Het groenonderhoud wordt gedaan door de gemeente. We gaan in overleg met inwoners die zelf onderdelen in beheer willen nemen.
11	Natuurbestemming voor de Spoorzone		Groene gebieden met een andere bestemming dan groen, krijgen deze alsnog. Bij de Spoorzone is recent via een motie aangegeven dat dit natuur zou moeten worden, maar dat ook woningbouw onderzocht zal worden.
12	Verbod op pesticiden		Geen verbod, wel voorlichting
13	Inzetten op de voorbeeldfunctie van de gemeente. Mook & Middelaar, de meest groene en ecologische gemeente van Nederland en iedereen hieraan mee laten doen. Ook met het toerisme		De financiële middelen en mogelijkheid tot extra ambtelijke capaciteit maken het onmogelijk ons als zodanig te profileren.
14	Maak een visie op basis van het sociale domein met het oog op biodiversiteit, klimaatadaptatie, circulariteit en duurzaamheid.		Geen visie, wel een zo veel mogelijk integrale aanpak
15	Stikstofmeetpunt op de Sint-Jansberg plaatsen		In algemene zin wordt stikstof gemeten
16	Samenwerken met Berg en Dal rond de natuur, landbouw en biodiversiteit		Ook met andere gemeenten.
17	Beter onderhoud aan de perken langs de Rijksweg, de “etalage” van Mook en Middelaar. (Zie ook de Regiovisie BGMM)		Als met ‘beter’ ecologischer wordt bedoeld, dan zijn we daar al mee bezig en is dat opgenomen in het beleid.
18	Het verzorgen van ecologisch doorlopende verbindingszones van stuwwal naar uiterwaarden (3-4 stuks)		Zie vraag 17. Ook zal worden samengewerkt met Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer hierin.
19	Herstel structuur Bakenbomen langs de Maas		Zie klimaatadaptatie 37.
20	Doelen stellen rondom landbouw en biodiversiteit, natuurinclusief landbouwen		De plaatselijke agrariërs zullen hierin worden begeleid

21	Bij het gebied langs de Maas het gras vervangen door wilde bloemen met een pad voor het uitlaten van honden		Er is in het huidige groenonderhoud al aandacht voor beplanting
22	Bij het afgeven van een vergunning voor bouwplannen of bestemmingsplannen ook plannen voor de groeninrichting opnemen		We stellen eisen aan het minimum oppervlak dat een groenbestemming moet krijgen.
23	Landbouwgrond langs de Sint-Jansberg biodivers maken (met als voorbeeld de Biesterhof)		Geen actieve inzet hierop. Dit is afhankelijk van de keuzes die de lokale agrariërs maken. Als zij dit willen, is begeleiding hierin mogelijk.
24	Biodiverse zonneparken met groen eronder		Grootschalige opwek met inpassing in het landschap wordt onderzocht. Daar zijn mooie voorbeelden van. Deze parken worden echter niet op agrarische gebieden geplaatst.
25	Opstellen van een maaibeleid		Dit is er al, al wordt er ingezet op een maaibeleid waar natuurvriendelijkheid en verkeersveiligheid met elkaar in balans zijn.
26	Doorgaan met het onttegelen		We starten hiervoor een subsidieregeling voor klimaatadaptieve maatregelen.
27	Platte daken benutten als groendaken		Daar waar mogelijk, willen we dat graag.
28	Inheemse planten en bomen planten		Conform groenbeleid.
29	Kleinere huizen bouwen met het oog op klimaatadaptatie (bijv. eenpersoonswoningen)		We volgen hierin de woningbehoefte.
30	Maak van de dorpsnatuurvisie een visie op basis van waarden omtrent volksgezondheid		Er wordt al rekening gehouden met klimaatadaptieve inrichting van het gebied. Dit draagt al bij aan de volksgezondheid.
31	Maak een verlichtingsplan op basis van de richtlijnen natuurlijk kunstlicht		De mogelijkheden van verdere verduurzaming van de verlichting zullen zeker worden onderzocht.

32	Scholen nestkastjes of natuurvriendelijke dakpannen geven	😐	Hierover zal worden geadviseerd en meegenomen worden in het vergroenen van schoolpleinen.
33	De gemeente moet een positieve grondhouding hebben, d.w.z. : evenementen strikt uitkiezen en een strenge kapvergunning (met verwijzing naar de bomenverordening)	😐	We onderzoeken hoe evenementen natuurvriendelijke kunnen worden en kijken of het Bomenregister uitgebreid kan worden op basis van biodiversiteit en klimaatadaptatie.
34	Het invoeren van het beleid “Carnivoor, geef het door”	😐	We kiezen voor een aanpak van gelijkwaardigheid. Er zullen standaard voldoende vegetarische en veganistische opties zijn naast de mogelijkheid van vlees.
35	Onderhouden van de bermen	🙂	Doen we al. Daar waar mogelijk maken we bermen groener en biodiverser.
36	Het uitvoeren van een campagne over hoe je je gedraagt in de natuur. Ook kritisch zijn op evenementen	😐	Er wordt ingezet op educatie in algemene zin
37	Het opstellen van een ecologische structuurvisie Maasheggen	😐	Hierover zijn al een aantal plannen welke ook zullen worden uitgevoerd
38	Minder parkeerplaatsen door oversteek	☹️	Het huidige aantal parkeerplaatsen blijft in stand. Als echter blijkt dat parkeerplaatsen niet gebruikt worden, kijken we of we ze ook groen in kunnen richten.

Circulariteit

Nummer	Idee	☺ 😐 ☹	Toelichting
1	Promoot hergebruik door winst van hergebruik te laten zien (besparingsmodel)	😐	Kan een onderdeel zijn van bredere voorlichting en advies.
2	Aandacht voor repaircafé's in de regio	☺	Initiatieven zullen we ondersteunen en promoten.
3	ruilmarkt organiseren (kleding/plantjes/sportartikelen)	☹	Dat zullen we zelf niet doen, maar we stimuleren en promoten graag initiatieven.
4	Duurzame keuzes promoten/delen van spullen (auto's/gereedschap)	😐	Duurzame opties zullen worden gepromoot. Deelvervoer zal worden gepromoot als hier veel behoefte aan blijkt te zijn.
5	Lokale variant of promotie van platforms als TooGoodToGo/vinted	☹	Het opzetten van een lokale variant is aan ondernemers. We zullen zelf geen specifieke commerciële partijen promoten.
6	Circulaire initiatieven voorstellen (serie in TerSprake, narrowcasting)	😐	Ter Sprake is hier niet per se de juiste plek voor. Wordt meegenomen in communicatiestrategie.
7	Oplossing voor klein bouwafval zoeken, verdwijnt nu vaak in restafval	☹	In principe is er al mogelijkheid voor om dit naar de milieustraat te brengen.
8	Stevige handhaving op zwerfvuil, bewustwording creëren	😐	Mogelijkheden ter vermindering van het restafval zullen worden onderzocht.
9	Doneerringen voor blikjes, hier wellicht niet nodig	😐	Zie vraag 8.
10	In de bouw: checken of er correct gebouwd wordt, handhaven, zorgen dat het ontwerp al circulair is.	😐	Er is al een bouwtoezichthouder. Daarnaast zijn er plannen rondom de Landelijke Maatlat Klimaatadaptatie welke zullen worden gestimuleerd.
11	Vergunningen aanpassen op circulaire eisen en dat heel vroeg communiceren	😐	Bij evenementen zal worden onderzocht of het mogelijk is om afvalscheiding als vergunningscriterium op te nemen.
12	Eis voor 'schoon water in = schoon water uit', vervuiling zelf oplossen als bedrijf.	😐	Dit als onderdeel van de Green Deal met bedrijven.
13	Geen scheepsdiesel meer toestaan	😐	Dit is voor ons niet te verbieden. We gaan wel in overleg met partijen over het verduurzamen van vervoer via het water.
14	Circulaire coach voor bedrijven	☺	We willen bedrijven op alle duurzame onderdelen ondersteunen waar mogelijk. Circulariteit is daar een onderdeel van.

15	Milieustraat en gemeentelijke afvalservice beschikbaar maken voor kleine bedrijven		We onderzoeken de mogelijkheden voor kleine bedrijven en organisaties.
16	Kijk ook naar het voorbeeld van Milsbeek: bedrijf met tweedehands bouwmaterialen.		We zullen circulaire initiatieven stimuleren en hierbij inspiratie opdoen. Het is aan bedrijven zelf om iets te starten.
17	Zorg dat circulariteit in mindset gemeente komt: training voor alle medewerkers.		Doel is iedereen binnen de gemeente via de R-ladder t laten denken en inkopen.
18	Circulaire eisen gemeente: Zorg dat apparaten die je koopt/huurt volledig opnieuw gebruikt kunnen worden. Eis elektrische apparaten voor werkzaamheden.		Zie vraag 17.
19	Kijk af bij andere gemeenten en de Groene Metropool Regio.		Dat doen we zeker. Er is regelmatig overleg met andere gemeenten. In 2024 herijken we ook de samenwerking binnen de Groene Metropool Regio.
20	Benoem de successen in de gemeente		Doen we, maar niet specifiek genoemd in het beleid.
21	Stel een nieuwsbrief op (papier/digitaal) met info en tips.		Dit zal worden gedaan als er initiatieven of resultaten zijn om te delen.
22	Materialenpaspoort (waar komt het materiaal vandaan, is het circulair?) invoeren.		Wel circulair inkoopbeleid, zie ook vraag 17.
23	Deelvervoer promoten		Zie vraag 4.
24	Start overleg tussen agrarische sector en natuur- en milieuorganisaties om samen de landbouw circulair te maken.		Doen we.
25	Als gemeente grond beschikbaar stellen voor circulaire landbouw/voedselbossen, bv bij nieuwe pachtovereenkomst eisen stellen		Vanwege de geringe hoeveelheid eigen grond hierop geen actieve inzet. Wel op andere duurzame initiatieven rondom groen.

26	Gebruik het omgevingsplan om functiewijzigingen mogelijk te maken naar circulaire landbouw.	😐	Het omgevingsplan zal inderdaad criteria krijgen rondom groen. De agrariërs kunnen worden begeleiding m.b.t. de overgang naar circulaire landbouw als zij dit willen
27	Meer afvalbakken plaatsen, met name langs de Broekweg/Startsedijk	😐	Zie vraag 8.